

(ارتقا) نك استانبول و طشره ایچون
پر سنه لك آ بونه سی ۳۲ غروشدرد .

نحائفی بالجله ارباب قله آجیقدرد . هر ال
قلم طوتان یازده بیلیر .
اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نومرولی « لومات » مطبعه سیدرد .

JOURNAL ILLUSTRE
IRTIKA

ارتقا

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکتیجی فقراتدن باحث مصور
جریده ددر .

هر نوع خصوصیات ایچون غزته نك مدیری
سمادتلو طاهر بك افتدی حضر تلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

نسخه سی : ۲۰ پاره یه ددر

جمعہ کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانی غزته سیدرد .

نسخه سی : ۲۰ پاره یه ددر

چکدکه نظارکاه حزیندن اودمده ،
اشدکده بکا غایه زلفکی اعلان !..
آکدم سنی حسرتله چکوب آه دمام !

حق

ارتقا

زینت افکارک وجوانه کلیشی وغالیه
رتقک اعلانی دخی بلاغه رهین جواز
کورپله من جالیشکن .

آرشیور

تریاکیک عالمده

رمضان مناسبتله ضروری اولان تریا -
کیلیکدن بحث ایدمک دکلر . توتونک
استعمالی بتون دنیاه آرق شامل اولالیدن
بری عادات و اخلاق اوقامک تاریخده توتونه ده
بر موقع آیرمق ایجاب ایتشد . توتون بر
قسم خلق طرفدن صوک درجه ده مدح
و ثنا ایدیلور . بر قسمی طرفدن یرلره
باتیریلور . هرایکی تقدیردهده صوک درجه ده
شدید مباحثات دعوت ایدیلور . توتون مسئله -
سنه عائد جالب مراق شیرلی طویلامق ،
تریاکیک غریب برطاق اوصاف میزه لری
تعین اتمک ، بایشته مقاله دن مقصدم .
بر چوق توتون مبتلاری واردر که
« دنیاده توتونه معادل بر شی اوله ماز ؛
توتونمز یاشماز » فکری طاشیرلر . کوزل
قوولی حیفاره لری کال اشتها ایله صاوران
ارباب ثروندر ، یره آتلمش حیفاره
اوجلری ایچن فقرایه وارنجه قدر دنیاده
توتونک میلیونلرجه مبتلاسی واردر توتون
کندی لذندن ، قوقوسندن زیاده حساسیتمز
وخیله مز اوزرنده اجرا ایتدیکی تأثیردن
طولانی سویلور .

عجبا توتونک بوتائیری مضر دکلدر ؟
عجبا صحت بدنی اخلال اینریم ؟ بر چوق
اطبا بوسؤاللره جواب تصدیق ورییلورلر .
توتونک دومانه و قوقوسنه تحمل ایدمه ییلرله
بودوقورلرک بوسورلری تصدیق ایدیلورلر .
هر حالده شوراسی محققدرکه کیمیمی مدح
کیمیمی ذم ایدرک هرکس توتون مسئله سنه
علاقه دار بولنیور .

فرانسه نیک بورتکیز حکومتی نزدنده
سفیری بولان ژان نیقو توتونی ایلک دفعه
اوله رق فرانسه یه ادخال ایلدی . فقط توتون

اوقت برعلاج مقامنده تلق ایدیلرک هر درلو
خسته لغه هر شکل تحتده ورییلوردی . کاه
توتون حب یایلرلر کاه معجون و یاقی یایلرلردی .
شایان دقتدرکه توتونک خاصه شفایه سی ده کندیسنی
کوستریدی . ذاتا یکی بر علاج دائم برمدت
خاصه تشفیهی حائردر دیرلر . اون سکنجی
عصر ابتدالرنده بیله توتونک خاصه شفایه سنه
قارشو موجود اولان بوعتماد یایلر ایدی .
یلاوش یلاوش توتونی بر چوبوق ایله
ایچمک عاداتی تعمم ایدیلوردی . مع مافیه
بدایت امرده توتون تیریا کیلیکی فرانسر
عاداتی میاننده یرلشه میوردی . فقط فرانسه
چبوق و حیفاره یه مقابل انقیه صورتمده
چکمک یولنه کیدیلوردی . انقیه چکمک
بردن بره صوک درجه ده شدید بر مودا
اولیوردی . بر عصرده بو انقیه ابتلاسی
دوام ایتدی . شیققر مشهور بر صنعتکارک
بر اثر نفیسی ایله مزین آلتون قوطولر
ایچنده اسپانیا انقیه سی طاشیرلردی . انقیه
چکرکن اتواک متنتلری اوزرینه بر آرز
دوکلر ، صوکره بولنری خوش برصورنده
پارماق اوجیله سیلکمک بویوک بر طرافندن
معدوددی !

بوگون بر چوقلری ایچین توتون استعمالی
یالکر بر مشغولیت ، بر اکلمجه دکلر بر
عادت ، بر مراق ، بر ابتلا حکمنه چکمشدر .
بر عادت قولانجه بر احتیاج حکمنه
کیر . احتیاجده استیفا ایدیلرک مزه موجب
الم واضطراب اولور . توتون مراقیلرندن
بری توتون بوله مز ایله حالی انسانه مرحمت
ویرر . اطرافنه باقنیر ، پارماق لرنده خیالی
بر حیفاره یی جوربرر ، هیچ بر شیشه دقت
ایدمز ، هیچ بر شیشه مشغول اولماز .
حیفاره اولمازسه فرانسه مشاهیر حکمایه
نویسانندن زور زسان بر سطر بیله یازی
یازمازدی . حتی رومانلرندن بری تیاتروییه
تحویل ایدیلوبده اویون برووه ایدیلدیکی
زمان — تیاتروده حیفاره ایچمک ممنوع
اولدیفندن — زور زسان عاداتا آیقلا -
شمشیدی . نهایت حیفارسی یاقسی ایچین
کندیسنه مساعده اولتمشیدی .

اصل تریاکیک یمکدن ایچمکدن وازکجه
بیلیر ، فقط توتونی براقه ماز بعض قضا زدلر
کورولمشدکه کی باتوب ده دک زده براییکی
کون آچ صوسر قالدقندن صکره کندیلری
تخلص ایتدیکلری زمان ییه چک وایچه چکدن
اول توتون ایسته مشلردر !

یمک ایچمک خصوصده او بورلر اولدیفنی
کی توتون ایچمک خصوصده او بورلر واردر .
فرانسه رجال عسکریه سالفه سندن جنرال
لازال ایسته توتون مبتلارندن بری ایدی .
پوسی صوک درجه ده بویوک ایدی .

پیونک بوروسی یمش سالتیمترو طولنده
ایدی . لازال مشغله سنک الک شدتی وقتنده
بیله بوقوجه چوبونغی آغزندن چیقارمازدی .
هر خصوصده اولدیفنی کی توتون ایچمکده
بخنلر ، ادعالر وقوع بویور . بر دفعه سنده
بر تریاکیک اون ساعتده الی فرنک حیفاره سی
ایچمکه موفق اولمشدر . روبه شهرندن بری
اون ایکی ساعتده سکسان الی حیفاره ایچمکه
موفق اوله رق برنجیلیکی احراز ایتشد .
طوغریسی بولدعا تهلکه سمر برشی دکدر .
ایکی تریاکیک کیم چوق حیفاره ایچریسه قازانق
اوزره اورتیه ایکی بیک بشیور فراتق
قوشلاردی . ساعت سکنزده ایچمکه باشلارلر .
پیونک عددی اون سکنزه وارنجه میاخنلرندن
بری یایلویور . بونک ایچون بعض آدملر
کدرلری عشرت ایله طاعیتقم ایستدیکلری
کی برداتیار قلمی ده کندیسنی توتونه اورمش
کونده اوچیوزدانه عادی حیفاره ایچمکه
باشلامشدر . بو اعتیاد یکریمی بدی آی دوام
اید بیلدیکندن یوز یکریمی بش بیک حیفاره
استهلاک ایتش دیمکدر .

عائله پدری بر مجار روتی غائب ایتشدی .
کندیسنی بر چوق قومبانه یلره بویوک بیوک
پارلر مقابلنده سیغورطیه قویار . آدجغیز
کیتدکه ضعیفلامنه باشلار . سیغورطه
دوقورلری ایشدن برشی آکلاماز .
نهایت اون آی صکره حریف وفات ایدر .
کونده الی آتی فرنک حیفاره سندن جمعا اون
یدی بیک حیفاره ایچمکدن صکره وفات ایلدیکی
تحقق ایدر .

افراد بشر آراسنده بویله چوق توتون
ایچنلر بولوندیفنی کی عمومیت اعتباریله بعض
اقوامده دیکرلریته نسبتله چوق ویا آرتوتون
صرف ایدرلر . فرانسه ده اولکی سنه
۳۷۳۸۸۰۴۷۹ کیلو غرام توتون استهلاک
ایدلمشدرکه نفوس باشه ۹۶۷ غرام اصاب
ایدر . حکومته ده « ۳۲۵ » میلیون فرانقندن
زیاده بر واردات قالمشدر . فرانسه ده برسنه
طرفنده ایچان حیفارلر اوج اوجه
قونوله حق اولسه خط استواک اوج مثلنه
بالغ اولور ! مع مافیه فلمنکیلره و آلمانلره
نسبت ایدیلرسه فرانسرلرک ایچمکدری
حیفاره پک آزد .

آمرتداده ، مونخنده بر آدمک سنوی
الی کیلو غرام توتون صرف ایتسی نادر
دکلدر . بر دقتور روتردام شهرنده بر آدمک
کونده یوزدرهم توتون صرف ایتدیکی
کورمیش اولدیفنی سویلور .

آمریقادده بعض یرلرده خدمتچیلرنده
آغیزلرنده بویوک بر پیو اولدیفنی حالده
ایشلری کورورلر . اوروباده الک آرتوتون
استهلاک ایدن مملکت ایسه اسپانیادر .

والده

فرانسه زجه دن :

ما بعد

قوتس زوجنک خاطرات غرامنی دنیاده
هیچ برشیته ، اوت هیچ برشیته فدا ایتامکه ،
او معزز خاطراتی روحنده یشتمغه عزم
ایتمش کی عاشق لره بعضیلری جهرا ردایدرک
بعضیلری التفاته مظهر ایدرک فقط
هیچ بری حقدده صمیمی بر میل محبت حس
ایده میهرک دنیاده قیزندن بشقه دوشنجه سی ،
اندیشه سی اولدیفنی انک تربیه سی ثروتنده
اداره سندن بشقه امل بسلمه دیکی هیچ بر زمان
اوت هیچ بر زمان آزدواجه رضاداده اولیه جفنی
سویلمش طالبلری فارغ آتمکد چالشمشدر .
واقعا بو عزم پک قطعی ایدی .
وجهلرک رجارمزه نیازلرزه رغما فکر
دوامنده ثبات ایتدی . هیچ برمن کندیسنی
بوقراردن دوندیرمکه موفق اوله میهرق خائب
وخاسر قالدق ...

قوتس هیچ هیچ بریکسه یه براتمامق
خوش کورونمه مک خصوصده عزم قوی
ایتمش اولانلرده کوریلن برعدم تقییده
تولته قیافته پک اعتنا کونسترمدیکی برآیا

پرس آدالبرت حضرت تولىنك قدس شريف تېورپولى موقعتدن حركتى

ايدر . بر ريشانى هالكارانه ايله كيلىو ،
ظن اولنه پيليردى كه بدبخت زوجه
بر حيات ايكن اولمش خيالىنده كي
نقطه املدن بشقه بر شته نصب نگاه التفات
ايتمه كه قرا و برمش كوردونىوردى . بز
ايمسه طراوتنه نقصان عارض اوليان اصلا
خسوف بوليان بوسماي كوزللك و يردى
خط تاشا ايله بولك رصنكارك چيره دسقى
مبارق اولان برلوحه نفيس برهيكل نوغندن
اوحسن وان بي بدلى اولدبر يكتايى طوبه
طوبه دها طوغرىلى طوبه ميه طوبه ميه سبر
و تاشا ايله اكنفا ايتمكه مضطر قالدق .
اوت بوراده تماشا كه سى التزام ايازلمشدر .
چونكه قوتسك خصوصيه قىزى بيوكمه
باشلا يوبده آمال مخصوصه بيلمكه و بر سنه
داخل اوله ليدنبر و تقديرات و تديجاتدن بكده
حظ اتمدكنى بيليور دق . فضله بر طالع مزلق
اوله رق بونفس و نادر كوزللك قىزى
پدرينك مشرب و مزاجنه اوصاف و طباعنه
وارنجيه قدر كافه خطوط سياه سنه مالك
ايدى . ايرن نازين نجيف اندامى اوچوق
رنكسز يناقلى حاصلى مجموعنك راستعداد
مرض اكلا شيلان هويت بيجالانه سى بنه
رقيقه سيله اوچيركن كوزللكلردن او كوزل
چيركىنلكردن ايدى كه نظره خوش وسويل
كورومكله برابر زماننده انسانه تباعدار و زوسنى
ورر طاتليلق ايچنده آجيلقار احساس ايدر .
فقط بيلم فصل بر جلوه قدرله هر درلو
علاق و روا بيلدن عارى آسوده بر حيات
منزويانه اصرار ايدن قوتس اوتوز بشنجى
سال حياتنه قدمه ناده اولدنى زمان قواى
حياتيه سى برزندى تام اراه ايدر صورته
سياسنده زواى نايذر بر طراوت و صباوتك
شباب آلود اتسامات علويه سى طائردى .
بوقدر تازه نويلاه بر اولده ايله خسته
مزاج همان مبال اخلاف آماده پرواز بر شعله
سونوكليكه هر لحظه كچدكه مختصر بر اصرار
ايچنده متورمانه بر ضعف و يتايى كوسترن
قيرجفرك تشكيل ايتدكلرى تضاد حقيقه
بك غريب المنظر اولمقه قايور . بر طرفدن
والدهنك خزان نو كشاده نسوخته اعطاف ايدن
نظرك قيزك سيمى ملولنه مسترخانه مختر زانه معطوف
اولمى جالب رقت زلوحه تشكيل ايدى يوردى .
والده سى بوجهى تقدير ايتدى ايچون غايت
انديشاك ايدى . عمرى بر سلسله اضطرر ابا ندين
بشقه حالنده هر دقيقه سى بر تلخى روح فرسا
يادكار بر افره برق كذار ايدى يوردى . كنديسى
نه قدر عادى نه قدر فقيرانه كيمزسه قيزينك
احتشام تلبسه ثروت مجوهراته حاصل قيزينه
عائد تفرعات لباسيه نك نفاسته اونسته
حصرا هتام ايله اراده كي بوشلى طولدير مغه ،
موازت مطلوبه يي ادامه ساعى بولنور دى .
(مابعدى وار)
ايساق فره را

قيريق حياتلر

محبرى : عشاق زاده : خالدنيا
(۱۲۰۱ نجى نهمه مژدن مابعد)
شكوره اوفق بر ترددن صوكره : —
لسكيسى قدر دكل ، اقدم ؟ ديدى . عمر
هيچ بوسس ، يلان سويلين بوخسته سنى
بك اى بيليردى . بارمغنى اورادن آير مابور ،
اوراده هب كندينه منتهى كوزلرله باقان
خسته لفه كوا : — ايسته ، بوراده ، بارمغنك
التدسك ، سنى اوراده كور يورم ، صانكه
بارمغك ارانده طوتورم ، يالكر صيقام يورم .
دييور دى .
اوت ، يالكر صيقوب اولديره ميور دى .
بويه دقيقه لرده مسلكنه ، فنه ، طبابتك
نخزينه قارشى عظيم بر حس ايله خسته لرينك
يوزينه باغيرمق استردى : — هايدى ،
كيديكز ، المدن هيچ ، هيچ بر شى كليه جك .
اكلا يوره يسكر ؟ هيچ هيچ ...
صوكره بوندى خسرا نك اوزرينه
قابانه رق بيجاره انسانيت ، بيجاره حيات ايچون
آجى بر ياس ايله اغلامق ايستردى .
شكوره يي معاينه ايدوب بيتدركن صوكره
قارشيسنه كچدى و دودا قلدبرده طبيب تبسميله ،
او هيچ بر زمان ارقه سننده كيزله ن حسلر
اكلا شيله ميان مضحكه برداز تبسميله : —
بكا ازقلا سى فنا بر خطا يابديره جقديكز ،
اقدم . ديدى .

شكوره اكلا ميان كوزلره باقيور دى ؛
او هب اوتبسميله دوام ايتدى : — اكر
سزى معاينه اتمك عقلمه كلسه يدى كويدن
ايتمك ايچون كوستدكك سبيله الدانه جقدم .
سزى اوقدر اى ، كويدن اودرجه استفاده
ايمش بولدم كه شيمدى شهره اتمه كره موافقت
ايدم .
شكوره اوله جواب و برمدى ،
چارشفتك اوستنى اوزرلرله آلدى ، صوكره
قارشيسنده جواب بلكه يي عمر هيچه باقيه رق
دارغين بر سسله : — اوت ، فقط نيم ايچون
كويدن اتمكه سبيله وار ، ديدى ؛ سزه
اكلا تيله ميه جق سبيلر ...
جمله سنك بوقسمنى بك يواش بر سسله
سويله مشدى . بر ثانيه اغير بر سكوت
اولدى . عمر هيچ حالا كوزلرلى قالدبر ميان
شكوره يه ، ياننده بر شى سويله . مك ايچون
يوتقونان داديسنه . نهايت دادى كنديسى
دها زياده ضبط ايدمه دى ، شكوره يه
اكيلدى : — نيچون بك افندى يه دوغروسنى
سويله ميورسكز ؟ ديدى .
شكوره باشى قالدبردى كوزلرلنده درين
بر معناى عزم يناقلىرنده بر آتشك احرار ي
واردى :
— باقك ، اقدم ، ديدى ، سزه نهايت
دوغروسنى سويله يم . بز كويه كيديدن
برى بك هفته ايكي كره ، اوچ كره كيور .
حتى بردفعه بوتون بر هفته كهدى . بولر
ايچون بر طاقم چو جوقجه سبيلر بولور .
بولرى بن سويله ممدن سزكش ايدرسكز ؛
قلمدن كچ چيقلشم ده يتشيله ممش ياخود
دكز براز فنا ايمش ده جسارت اولنه ماش ،
فلان فلان ؛ بوتون الداتيلان قاديئلره سويله
سويله از برلش شيلر . بن هب ايتانيوردم .
طبيى دكلى ، اقدم ؟ خير ، يلان سويليورسك ،
هب اولك ، راقك ياننده قالمق ايچون ،
ديمه مديا . . . حال بوكه بن بك اعلا حقيقى
بيليوردم ؛ راقه بوراده بر او طولديغندن ،
اونك كويده بولمهمدن استفاده ايدرك
اوراده قالدغندن تاما اميندم . حتى شيمدى
بورايه كيركن ، اولك او كندن كچرك ، اكر
ايچرى كيرمك ممكن اولسه يدى اولنرى ،
ايكىنى برابر ...
شكوره صوصدى . بر ثانيه لك برسكوتى
متعاقب كوزلرلى عمر هيچك كوزلرلنه بكدرك
صورى : — شيمدى اكلا يورميسكز اقدم ،
كويدن نه ايچون اتمك ايسته يورم ؟
جواب بلكه ميره ك داديسنك قوجاغندن
قورسه سنى چكدى ، اوله كوزلرله اوئى
كيله جك بر كوشه آرايور كوردى ،
صوكره عمر هيچك يازخانه سنك اوستنده
بر جريديه اوزاندى : — لازمى اقدم ؟
— خير ، آلكز ...
قورسه سنى عصي يارمقارله صار يوردى ،
عمر هيچ دودا قلىرى ايصيرى رق و برله جك
جوانى دوشونيور دى : — بوكون قوناقدنه .
ميسكز ؟